

Inaugurare cu recuperare

Ce face un teatru de operă atunci când (din motive cât se poate de întemeiate, de altfel: proteste sindicale prelungite, procese civile și schimbarea de două ori a directorilor) nu are posibilitatea de a-și deschide stagiunea cu o nouă montare? Foarte simplu: scoate „de la naftalină” una veche!

Sever Barnea în *Italianca în Alger*

Din fericire pentru ea și, mai ales, pentru publicul ei, Opera Națională avea la îndemână o montare suficient de recentă, totuși, pentru ca decorurile și costumele sale să nu se fi prăfuit din cale-afară, iar în plus și atât de puțin jucată încât ele nici să nu se fi uzat măcar...

Dacă e să mă iau după ceea ce stătea scris în programul de sală al premierei „pe țară” din 17 decembrie 1992, *Italianca în Alger* a văzut pentru întâia dată luminile unei rampe

românești chiar atunci, la sfârșitul „Anului Rossini”, fiind astfel un târziu omagiu adus compozitorului la bicentenarul nașterii sale. Regia Marinei Emandi-Tiron (invitată de la Opera din Timișoara), scenografia Viorică Petrovici, conducerea muzicală a dirijorului Cornel Trăilescu și echipa solistică (Ecaterina Țuțu, Sever Barnea, Gabriel Alexandrescu, Silvia Voinea, Dorin Mara, Lucia Cicoară-Drăgan și Lucian Marinescu) au contribuit, toate, la realizarea unui spectacol de veritabilă comedie muzicală – adică amuzant jucat și bine cântat totodată –, căruia eu una, cel puțin, îi prevedeam o viață la fel de lungă precum aceea a... **Bărbierului din Sevilla**. Ce s-a întâmplat de a dispărut atât de curând de pe afișele Operei bucureștene nu-mi închipui, dar reluarea lui astăzi mi se pare cum nu se poate mai fericită.

După aproape un deceniu, firește că distribuția este, într-o proporție covârșitoare, înnoită, din cea inițială rămânând doar pilonul ei „de rezistență” – Sever Barnea, interpretul plin de haz al beifului Mustafa – și cel „decorativ” – Lucia Cicoară-Drăgan, întruchipând-o și ea cu umor pe sclava Zulma. Ceea ce caracterizează însă și această nouă echipă – în frunte cu Oana Andra, în rolul voluntarei Isabella, italianca răpită de corsarii algerieni și răvnită drept soție de mai toți eroii poveștii – este plăcerea cu care își creează personajele și ceilalți componenți ai ei: Ruxandra Ispas, o altă italiancă (Elvira), ajunsă soția lui Mustafa și dorind să și rămână astfel; Robert Nagy, tânărul italian Lindoro, devenit și el sclavul lui Mustafa, dar manevrându-și de fapt cu istețime stăpânul; Horia Sandu, prea puțin fiorosul comandant al piraiților (Ali); Ștefan Ignat, însoțitorul cam poltron al Isabellei (Taddeo). Mai cu seamă numeroasele gaguri de sorginte muzicală pe care regizoarea Marina Emandi-Tiron le-a extras din partitura rossiniană (exploatand când un ritm obstinat, când o *tremolo* a instrumentelor cu coarde, când o *rudă* a primadonei) fac farmecul acestei versiuni scenice, căci, altminteri, libretul

lui Angelo Anelli nu oferă cine știe ce sugestii teatrale. Dar, cum spuneam, splendida muzică a celui supranumit cu egală îndreptățire, în timpul vieții, atât „Lebăda din Pesaro” (pentru eleganta sa melodicitate) cât și „Signor Vacarmini” (pentru superba hărmălaie în care își antrenează adesea cântăreții și orchestrații deopotrivă) conține în sine asemenea inepuizabile resurse lirice, dramatice sau comice, încât regizoarei nu i-a rămas decât să vizualizeze tot ceea ce la audiție este mai pregnant ca expresie. N-am nici o îndoială că până și lucrătura transparentă a decorurilor sau aceea bogat ornamentată a costumelor i-au fost inspirate scenografei Viorica Petrovici nu numai de imagistica epocii (opera a fost scrisă în 1813), ci și de dantelăria multicoloră a scriiturii componistice.

Pe cât de firească și de la îndemână pare deci componenta vizuală a spectacolului, pe atât de uriaș este efortul pur muzical cerut de interpretarea acestei opere. Solicitarea privește mai cu seamă vocile grave (foarte numeroase și având de executat extrem de dificile și de numeroase pasaje de coloratură), dar nici soprana și tenorul n-au o misiune foarte ușoară. „Menajat” este doar corul (pentru care, de altfel, Rossini n-a părut niciodată să nutrească, în operele sale, un interes deosebit), căci orchestra are de făcut față unei veritabile probe de virtuozitate. Întreg ansamblul îi dă serios de furcă dirijorului, dar Cornel Trăilescu reușește să-l conducă, sincron și într-un tempo extrem de alert, către explozivele culminații ale finalurilor de act, stărnind de fiecare dată avalanșele de aplauze ale spectatorilor.

Să sperăm doar că – acum, la inaugurarea stagiunii – recuperarea spectacolului *Italianca în Alger* a marcat într-adevăr începutul unei lungi serii de reprezentații cu acest titlu rossinian demn de toată atenția publicului bucureștean.

Luminița Vartolomei